

**CONVENTIE ASUPRA RELATIILOR PERSONALE
CARE PRIVESC COPIII
Strasbourg, 15.V.2003**

PREAMBUL

Statele membre ale Consiliului Europei și ceilalți semnatari ai prezentei Convenții,

Având în vedere dispozițiile Convenției europene asupra recunoașterii și executării hotărârilor în materie de încredințare a copiilor și de restabilire a încredințării copiilor, adoptată la 20 mai 1980 (STE no. 105) ;

Având în vedere dispozițiile Convenției de la Haga, din 25 octombrie 1980, asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii și ale Convenției de la Haga, din 19 octombrie 1996, asupra competenței, legii aplicabile, recunoașterii, executării și cooperării cu privire la răspunderea părintească și măsurile de protecție a copiilor ;

Având în vedere dispozițiile Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1347/2000, din 29 mai 2000, privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești asupra copiilor ambilor soți;

Recunoscând că, așa cum a fost prevăzut în diferite instrumente juridice internaționale ale Consiliului Europei precum și în articolul 3 al Convenției Națiunilor Unite privind drepturile copilului, adoptată la 20 noiembrie 1989, interesul superior al copilului este un considerent primordial;

Fiind conștiente de necesitatea de a adopta noi reglementări pentru ocrotirea relațiilor personale între copii și părinții lor, și cu alte persoane care au legături de familie cu copiii, conform protecției asigurate de articolul 8 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, adoptată la 4 noiembrie 1950 (STE nr.5);

Având în vedere articolul 9 al Convenției Națiunilor Unite privind drepturile copilului, care prevede dreptul copilului separat de unul sau de ambii săi părinți, de a întreține relații personale și contacte directe regulate cu ambii părinți, exceptând situațiile când acestea sunt contrare interesului superior al copilului;

Având în vedere dispozițiile alineatului 2 al articolului 10 din Convenția Națiunilor Unite privind drepturile copilului, care prevede dreptul copilului ai cărui părinți locuiesc în State diferite, de a întreține, în mod regulat, relații personale și contacte directe cu cei doi părinți ai săi, cu excepția unor circumstanțe excepționale;

Conștiente de oportunitatea de a recunoaște nu numai părinții, ci și copiii ca titulari de drepturi;

Convenind, în consecință, să înlocuiască noțiunea de « drept de vizită privind copiii » cu aceea de « relații personale privind copiii » ;

Având în vedere dispozițiile Convenției europene privind exercitarea drepturilor copiilor (STE nr.160) și dorința de promovare a măsurilor care să-i poată ajuta pe copii în cadrul problemelor privind relațiile personale cu părinții și cu alte persoane care au legături de familie cu copiii;

Fiind de acord să recunoască nevoia copiilor de a întreține relații personale nu numai cu cei doi părinți ai lor, ci și cu anumite alte persoane care au legături de familie cu copiii, și importanța pentru părinți și pentru aceste alte persoane de a rămâne în contact cu copiii, sub rezerva protejării interesului superior al copiilor ;

Constatând necesitatea promovării adoptării de către State a unor principii comune în ceea ce privește relațiile personale privind copiii, în special pentru a facilita aplicarea instrumentelor internaționale în acest domeniu;

Realizând că mecanismele instituite pentru punerea în executare a hotărârilor judecătoreschi străine în ceea ce privește relațiile personale privind copiii au mai multe șanse de a da rezultate satisfăcătoare atunci când principiile pe care se intemeiază aceste hotărâri străine sunt similare principiilor în vigoare în Statul care le pune în executare.;

Recunoscând necesitatea ca, atunci când copiii și părinții, sau celealte persoane având legături de familie cu copiii, trăiesc în State diferite, de a încuraja autoritățile judiciare să permită mai des vizitele transfrontaliere, și de a crește astfel încrederea tuturor celor interesați în faptul că acei copii vor fi înapoiați la terminarea acestor vizite;

Constatând că măsurile de ocrotire eficiente și garanțiile suplimentare sunt mai potrivite pentru a asigura înapoierea copiilor, în special la terminarea vizitelor transfrontaliere;

Constatând că este necesar un instrument internațional suplimentar pentru a furniza soluții, mai ales în materie de relații personale transfrontaliere privind copiii;

În dorința de a stabili o cooperare între toate autoritățile centrale și toate celealte organe competente, pentru a promova și a ameliora relațiile personale între copii și părinții lor, precum și cu celealte persoane care au legături de familie cu acești copii, și, în special, pentru a promova cooperarea judiciară în cauzele privind relațiile personale transfrontaliere,

Au convenit următoarele:

Capitolul I – Scopul Convenției și definiții

Articolul 1 – Scopul Convenției

Prezenta Convenție are ca scop:

- a. să stabilească principiile generale care trebuie să se aplique hotărârilor privind relațiile personale;
- b. să stabilească măsurile asigurătorii și garanțiile adecvate pentru a asigura exercitarea normală a relațiilor personale și înapoierea imediată a copiilor la terminarea perioadei de vizită;
- c. să instaureze o cooperare între autoritățile centrale, autoritățile judiciare și alte organisme în scopul de a promova și a ameliora relațiile personale între copii și părinții lor, precum și cu celealte persoane care au legături de familie cu ei.

Articolul 2 – Definiții

În sensul prezentei Convenții, se înțelege prin :

- a. «relații personale»:
  - i. șederea copilului, limitată în timp, la o persoană menționată la articolul 4 sau 5, cu care copilul nu locuiește de obicei, sau întâlnirea dintre copil și acea persoană ;
  - ii. orice forme de comunicare între copil și acea persoană;
  - iii. furnizarea oricăror informații cu privire la copil către acea persoană sau invers;
- b. «hotărâre privind relațiile personale»: o hotărâre a unei autorități judiciare privind relațiile personale, inclusiv o învoială privind relațiile personale care a fost confirmată de o autoritate judiciară competentă sau care îmbracă forma unui act autentic înregistrat și executoriu ;
- c. «copil»: o persoană care are vârsta mai mică de 18 ani, cu privire la care o hotărâre referitoare la relațiile personale poate fi pronunțată sau executată într-un Stat parte ;
- d. «legături de familie»: relații strânse precum cele existente între un copil și bunicii săi sau frații și surorile sale, care decurg de drept sau dintr-o relație de familie de fapt ;
- e. «autoritate judiciară»: o instanță judecătoarească sau o autoritate administrativă care are competențe echivalente.

Capitolul II – Principii generale aplicabile hotărârilor privind relațiile personale

Articolul 3 – Aplicarea principiilor

Statele părți adoptă măsuri legislative și alte măsuri care se vădesc necesare pentru a se asigura că principiile continute în acest capitol sunt aplicate de către autoritățile judiciare, atunci când pronunță, modifică, suspendă sau revocă hotărâri privind relațiile personale.

Articolul 4 – Relații personale între un copil și părinții săi

1. Copilul și părinții săi au dreptul de a obține și de a întreține relații personale constante.
2. Aceste relații personale nu pot fi restrânse sau excluse decât atunci când acest lucru este necesar în interesul superior al copilului.
3. Atunci când nu este în interesul superior al copilului să întrețină relații personale nesupravegheate cu unul din cei doi părinți ai săi, se ia în considerare posibilitatea de întreținere a unor relații personale sub supraveghere sau a altor forme de relații personale cu acest părinte.

Articolul 5 – Relații personale între un copil și alte persoane decât părinții

1. Sub rezerva interesului superior al copilului, pot fi instituite relații personale între copil și alte persoane decât părinții săi, care au cu acesta legături de familie.
2. Statele părți sunt libere să extindă această dispoziție și la alte persoane decât cele menționate la alineatul 1, iar acolo unde s-a făcut acest lucru, Statele pot decide în mod liber ce tip de relație personală se aplică, așa cum este definit de articolul 2, litera a.

Articolul 6 – Dreptul copilului de a fi informat, consultat și de a-și exprima opinia

1. Un copil considerat conform dreptului intern că are suficient discernământ, are dreptul, exceptând cazul în care ar fi în mod evident contrar interesului său superior:
  - să primească orice informație relevantă;
  - să fie consultat;
  - să-și exprime opinia.
2. Opiniilor și dorințelor, precum și sentimentelor constatațe trebuie să li se acorde atenția cuvenită.

Articolul 7 – Soluționarea litigiilor în materia relațiilor personale

Atunci când sunt soluționate litigii în materie de relații personale, autoritățile judiciare iau toate măsurile adecvate:

- a. pentru a se asigura că cei doi părinți sunt informați despre importanța pe care o au pentru copil și pentru fiecare din ei, stabilirea și întreținerea de relații personale regulate cu copilul lor;
- b. pentru a-i încuraja pe părinți și pe celealte persoane care au legături de familie cu copilul, să ajungă la învoielor pe cale amiabilă în ceea ce privește relațiile personale cu acesta, în special prin recurgerea la medierea familială și la alte metode de soluționare a conflictelor;
- c. înainte de a lua o hotărâre, să se asigure că dispun de informații suficiente, în special din partea titularilor răspunderii părintești, pentru a decide în interesul superior al copilului și atunci când este cazul, să obțină informații suplimentare de la alte organisme sau persoane relevante.

Articolul 8 – Învoieri cu privire la relațiile personale

1. Statele părți încurajează părinții și celealte persoane care au legături de familie cu copilul, prin mijloacele pe care le consideră potrivite, să respecte principiile enunțate în articolele 4 – 7, atunci când încheie sau modifică o învoială cu privire la relațiile

personale cu un copil. Aceste învoieli ar trebui să fie încheiate, de preferință, în scris.

2. La cerere, autoritățile judiciare, cu excepția existenței unei dispoziției contrare în dreptul intern, încuviințează o învoială cu privire la relațiile personale cu un copil, cu condiția ca această învoială să nu contravină interesului superior al copilului.

Articolul 9 - Punerea în executare a hotărârilor privind relațiile personale

Statele părți iau toate măsurile necesare pentru a se asigura că hotărârile privind relațiile personale sunt puse în executare.

Articolul 10 - Măsuri asigurătorii și garanții ce trebuie luate cu privire la relațiile personale

1. Fiecare Stat parte prevede și promovează folosirea de măsuri asigurătorii și de garanții. El comunică Secretarului General al Consiliului European, prin intermediul autorităților sale centrale, în termen de trei luni de la data intrării în vigoare a Convenției pentru acest Stat Parte, cel puțin trei categorii de măsuri asigurătorii și garanții existente în dreptul său intern, în plus față de măsurile asigurătorii și de garanțiiile prevăzute la articolul 4, alineatul 3 și la articolul 14, alineatul 1, litera b, din Convenție. Schimbările privind măsurile asigurătorii și garanțiiile existente se comunică cât mai curând posibil.
2. Atunci când circumstanțele cazului o cer, autoritățile judiciare pot, oricând, să subordoneze o hotărâre privind relațiile personale unor măsuri asigurătorii și unor garanții, în scopul de a asigura atât punerea în executare a hotărârii cât și înapoierea copilului la locul în care el locuiește în mod obișnuit, la terminarea perioadei de vizită ori împiedicarea unei deplasări ilicite a acestuia.
  - a. Măsurile asigurătorii și garanțiiile pentru asigurarea punerii în executare a hotărârii pot include în special:
    - supravegherea relațiilor personale;
    - obligația pentru o persoană de a suporta cheltuielile de transport și de cazare pentru copil și, dacă se impune, pentru oricare altă persoană care îl însoțește;
    - depunerea unei garanții de către persoana la care copilul locuiește în mod obișnuit, în scopul de a se asigura faptul că persoana care solicită relațiile personale nu este împiedicată să aibă astfel de relații;
    - o amendă impusă persoanei cu care copilul locuiește de obicei, în cazul în care această persoană ar refuza să se conformeze hotărârii privind relațiile personale.
  - b. Măsurile asigurătorii și garanțiiile care au drept scop să asigure înapoierea

copilului sau să prevină o deplasare ilicită a acestuia, pot cuprinde în special:

- depunerea pașaportului sau a unui alt act de identitate și, dacă este necesar, prezentarea unui document din care să rezulte că persoana care solicită relații personale a notificat această depunere, pe durata vizitei, autorității consulare competente;
  - garanții financiare;
  - garanții reale asupra bunurilor;
  - angajamente sau obligații acceptate față de instanțe;
  - obligația, pentru persoana care întreține relații personale cu copilul, să se prezinte periodic, cu copilul, în fața unui organ competent, ca de exemplu, serviciul pentru protecția tinerilor sau un post de poliție din raza locului unde relațiile personale se exercită;
  - obligația, pentru persoana care solicită relații personale, de a prezenta un document care este emis de Statul în care relațiile trebuie să se exercite, care să ateste recunoașterea și caracterul executoriu al unei hotărâri privind încredințarea sau relațiile personale sau ambele, înainte de pronunțarea hotărârii solicitate sau înainte de exercitarea relațiilor;
  - impunerea unor condiții în raport cu locul în care relațiile personale urmează să se exercite și, dacă este necesar, înregistrarea, într-un sistem de informații național sau transfrontalier, a unei interdicții care împiedică copilul să părăsească Statul în care relațiile trebuie să aibă loc.
3. Orice astfel de măsuri asigurătorii și garanții sunt exprimate în formă scrisă sau sunt probate printr-un înscris și fac parte din hotărârea privind relațiile personale sau din învoiala încuviințată.
  4. Dacă măsurile asigurătorii sau garanții urmează să fie puse în aplicare într-un alt Stat parte, autoritatea judiciară dispune de preferință, acele măsuri asigurătorii și acele garanții susceptibile să fie executate în acel Stat parte.

Capitolul III – Măsuri pentru promovarea și îmbunătățirea relațiilor personale transfrontaliere

Articolul 11 – Autoritățile centrale

1. Fiecare Stat parte desemnează o autoritate centrală care să exercite funcțiile prevăzute de prezenta Convenție în cazul relațiilor personale transfrontaliere.
2. Statele federale, un Stat în care sunt în vigoare mai multe sisteme de drept sau Statele care au unități teritoriale autonome, sunt libere să desemneze mai mult de o autoritate centrală și să precizeze competența teritorială sau personală a acestora. Acolo unde un Stat a desemnat mai mult de o autoritate centrală,

acesta specifică autoritatea centrală căreia îi poate fi adresată orice comunicare în vederea transmiterii către autoritatea centrală competență din cadrul acestui Stat.

3. Orice desemnare efectuată conform prezentului articol se notifică Secretarului General al Consiliului Europei.

Articolul 12 – Obligațiile autorităților centrale

Autoritățile centrale din Statele Părți:

- a. cooperează între ele și promovează cooperarea între autoritățile lor competente, inclusiv autoritățile judiciare, pentru îndeplinirea obiectivelor Convenției. Ele acționează cu toată diligența necesară;
- b. în vederea facilitării punerii în aplicare a prezentei Convenții, comunică reciproc, la cerere, informații privind legislația lor internă despre răspunderea părintească, inclusiv privind relațiile personale, precum și orice altă informație mai detaliată în legătură cu măsurile asigurătorii și cu garanțiile, altele decât cele prevăzute deja, conform articolului 10, alineatul 1 și serviciile lor disponibile (inclusiv servicii juridice, finanțate de sectorul public sau într-un alt mod), precum și eventualele schimbări intervenite în legislația și în serviciile, în materie;
- c. iau toate măsurile adecvate pentru a descoperi locul în care se află copilul;
- d. asigură transmiterea de cereri de informații emanând de la autoritățile competente și privind aspecte de drept sau de fapt în legătură cu procedurile aflate în curs;
- e. se informează reciproc în legătură cu dificultățile care pot să apară cu ocazia aplicării Convenției și fac tot posibilul în vederea înlăturării obstacolelor în aplicarea acesteia.

Articolul 13 – Cooperarea internațională

1. Acționând în cadrul competențelor lor respective, autoritățile judiciare, autoritățile centrale, serviciile sociale și alte organe ale Statelor Părți interesate, cooperează în procedurile privind relațiile personale transfrontaliere.
2. În special, autoritățile centrale trebuie să sprijine autoritățile judiciare din Statele Părți să comunice reciproc și să obțină informațiile și sprijinul necesar pentru a le permite să ducă la îndeplinire scopurile prezentei Convenții.
3. În prezența unui caz transfrontalier, autoritățile centrale asistă copiii, părinții și

alte persoane care întrețin legături de familie cu copilul, în special, în vederea inițierii unor proceduri privind relațiile personale transfrontaliere.

Articolul 14 – Recunoașterea și executarea hotărârilor privind relațiile personale transfrontaliere

1. Statele Părți trebuie să prevadă, dacă este cazul în conformitate cu tratatele internaționale relevante:
  - a. un sistem de recunoaștere și de executare a hotărârilor pronunțate în alte State Părți privind relațiile personale și dreptul de încredințare;
  - b. o procedură prin care hotărârile referitoare la relațiile personale și la dreptul de încredințare pronunțate într-un alt Stat Parte pot fi recunoscute și declarate executorii înainte de exercitarea relațiilor personale în Statul solicitat.
2. Dacă un Stat Parte subordonează recunoașterea și/sau executarea unei hotărâri străine de existența unui tratat sau a reciprocității, se va putea considera prezenta Convenție ca temei juridic pentru recunoașterea și/sau executarea unei hotărâri străine privind relațiile personale.

Articolul 15 – Modalitățile de punere în executare a hotărârilor privind relațiile personale transfrontaliere

Autoritatea judiciară a Statului Parte în care trebuie să fie pusă în executare o hotărâre pronunțată într-un alt Stat Parte în legătură cu relațiile personale transfrontaliere, poate, atunci când recunoaște sau declară executorie o astfel de hotărâre, sau într-un stadiu ulterior, să stabilească sau să adapteze modalitățile de punere în executare a acesteia precum și măsurile asigurătorii și garanțile aferente acestei hotărâri, dacă acest lucru este necesar pentru facilitarea exercitării acestor relații, sub rezerva că elementele esențiale ale hotărârii să fie respectate și ținând cont, în special, de orice schimbare a împrejurărilor și a invoielilor făcute de cei interesați. În nici un caz, hotărârea nu poate face obiectul unui examen de fond.

Articolul 16 – Înapoierea unui copil

1. Atunci când la sfârșitul unei perioade de relații personale transfrontaliere întemeiate pe o hotărâre privind relațiile personale, înapoierea copilului nu s-a efectuat, autoritățile competente trebuie să asigure, la cerere, înapoierea imediată a acestuia, aplicând dacă este cazul dispozițiile incidente ale instrumentelor internaționale, dispozițiile de drept național și, dacă este potrivit, prin punerea în aplicare a măsurilor asigurătorii și a garanților

prevăzute eventual de hotărârea privind relațiile personale.

2. O hotărâre privind înapoierea copilului va fi pronunțată, în măsura în care este posibil, în termen de şase săptămâni de la data cererii privind înapoierea acestuia.

Articolul 17 - Cheltuieli

Cu excepția cheltuielilor de repatriere, fiecare Stat Parte se angajează să nu pretindă solicitantului nici o plată pentru orice măsură luată în numele său, în virtutea prezentei Convenții, de către autoritatea centrală a acestui Stat.

Articolul 18 - Cerințe privitoare la limbă

1. Sub rezerva acordurilor speciale încheiate între autoritățile centrale implicate:
  - a. comunicările adresate autorității centrale a Statului solicitat sunt redactate în limba oficială sau într-una din limbile oficiale ale acestui Stat, sau sunt însoțite de o traducere în această limbă;
  - b. autoritatea centrală a Statului solicitat trebuie totuși să accepte comunicările redactate în limba franceză sau în limba engleză, sau însoțite de o traducere într-una din aceste limbi.
2. Comunicările care provin de la autoritatea centrală a Statului solicitat, inclusiv rezultatele anchetelor efectuate, pot fi redactate în limba oficială sau într-una din limbile oficiale ale acestui Stat, ori în limba franceză sau în limba engleză.
3. Totuși, un Stat parte poate, prin declarație adresată Secretarului General al Consiliului Europei, să se opună utilizării fie a limbii franceze, fie a limbii engleze, conform alineatelor 1 și 2 ale acestui articol, în orice cerere, comunicare sau alt document adresat autorităților sale centrale.

Capitolul IV - Relația cu alte instrumente

Articolul 19 - Relațiile cu Convenția europeană asupra recunoașterii și executării hotărârilor în materia de încredințare a copiilor și de restabilire a încredințării copiilor

Alineatele 2 și 3 ale articolului 11 din Convenția europeană asupra recunoașterii și executării hotărârilor în materie de încredințare a copiilor și de restabilire a încredințării copiilor, din 20 Mai 1980 (STE no. 105), nu se aplică relațiilor dintre Statele Părți care sunt de asemenea State Părți ale prezentei Convenții.

Articolul 20 - Relațiile cu alte instrumente

1. Prezenta Convenție nu afectează celealte instrumente internaționale la care Statele Părți ale acestei Convenții sunt Părți sau vor deveni Părți și care conțin dispoziții privind domeniile reglementate de prezenta Convenție. În special, prezenta Convenție nu aduce atingere aplicării următoarelor instrumente juridice:
  - a. Convenția de la Haga din 5 octombrie 1961 privind competența autorităților și legea aplicabilă în domeniul protecției minorilor;
  - b. Convenția europeană asupra recunoașterii și executării hotărârilor în materia de încredințare a copiilor și de restabilire a încredințării copiilor, din 20 mai 1980, sub rezerva dispozițiilor articolului 19 de mai sus;
  - c. Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii;
  - d. Convenția de la Haga din 19 octombrie 1996 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor
2. Nicio dispoziție a prezentei Convenții nu poate să împiedice Părțile să încheie acorduri internaționale care să completeze sau să dezvolte dispozițiile acestei Convenții, sau care să extindă câmpul de aplicare al acestora.
3. În relațiile lor reciproce, Statele Părți care sunt membre ale Comunității Europene aplică regulile Comunității și, prin urmare, nu aplică regulile care decurg din prezenta Convenție decât în măsura în care nu există nici o regulă comunitară care reglementează materia în cauză.

Capitolul V - Amendamente la Convenție

Articolul 21 - Amendamente

1. Orice amendament la prezenta Convenție propus de o Parte se comunică Secretarului General al Consiliului Europei și se transmite de către acesta din urmă Statelor membre ale Consiliului Europei, sau oricărui alt Stat semnatar, oricărui Stat Parte, Comunității Europene sau oricărui Stat invitat să semneze prezenta Convenție, conform dispozițiilor articolului 22, ca și oricărui Stat care a fost invitat să adere la prezenta Convenție conform dispozițiilor articolului 23.
2. Orice amendament propus de către o Parte se comunică Comitetului european de cooperare juridică (CDCJ), care transmite Comitetului de Miniștri opinia sa cu privire la amendamentul propus.
3. Comitetul de Miniștri examinează amendamentul propus, iar opinia sa cu privire la acesta se transmite către CDCJ, urmând ca după consultarea părților Convenției care nu sunt membre ale Consiliului Europei, să poată adopta acest amendament.
4. Textul oricărui amendament adoptat de Comitetul de Miniștri conform alineatului 3 al prezentului articol va fi comunicat părților, în vederea acceptării sale.
5. Orice amendament adoptat conform paragrafului 3 al prezentului articol va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de o lună de la data la care toate Părțile îl vor fi informat pe Secretarul General cu privire la acceptul lor.

Capitolul VI - Clauze finale

Articolul 22 - Semnarea și intrarea în vigoare

1. Prezenta Convenție este deschisă spre semnare Statelor membre ale Consiliului Europei, Statelor nemembre care au participat la elaborarea sa, precum și Comunității Europene.
2. Prezenta Convenție este supusă ratificării, acceptării sau aprobării. Instrumentele de ratificare, de acceptare sau de aprobare vor fi depuse la Secretarul General al Consiliului Europei.
3. Prezenta Convenție va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni de la data la care trei State, dintre care cel puțin două State membre ale Consiliului Europei, își vor fi exprimat

consumămantul de a fi legate prin Convenție, conform dispozițiilor alineatului precedent.

4. În raport de un Stat menționat la alineatul 1 sau Comunitatea Europeană, care își exprimă ulterior consumămantul de a fi legat prin Convenție, aceasta va intra în vigoare la expirarea unei perioade de trei luni de la data depunerii instrumentului de ratificare, de acceptare sau de aprobare.

Articolul 23 – Aderarea la Convenție

1. După intrarea în vigoare a prezentei Convenții, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei poate, după consultarea Părților, să invite orice Stat nemembru al Consiliului Europei care nu a participat la elaborarea Convenției să adere la prezenta Convenție printr-o decizie luată cu majoritatea prevăzută la articolul 20(d) din Statutul Consiliului Europei și cu unanimitatea de voturi a reprezentanților Statelor Contractante care au dreptul de a face parte din Comitetul de Miniștri.
2. Pentru orice Stat care aderă, Convenția va intra în vigoare în prima zi a lunii următoare expirării unei perioade de trei luni de la data depunerii instrumentului de aderare la Secretarul General al Consiliului Europei.

Articolul 24 - Aplicarea teritorială

1. Orice Stat, sau Comunitatea Europeană poate, la momentul semnării sau la momentul depunerii instrumentului său de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, să specifice care vor fi teritoriile asupra cărora se va aplica prezenta Convenție.
2. Orice Stat poate, în orice alt moment ulterior, printr-o declarație adresată Secretarului General al Consiliului Europei, să extindă aplicarea prezentei Convenții asupra oricărui alt teritoriu specificat în această declarație, și pentru ale cărui relații internaționale este răspunzător, sau în numele căruia este autorizat să-și asume angajamente. Convenția va intra în vigoare pentru acest teritoriu, în prima zi din luna următoare expirării unei perioade de trei luni de la data primirii declarației de către Secretarul General.
3. Orice declarație făcută în virtutea celor două aliniate precedente va putea, cu privire la orice teritoriu specificat în această declarație, să fie retrasă prin notificare adresată Secretarului General al Consiliului Europei. Această retragere va intra în vigoare în prima zi din luna următoare expirării unei perioade de trei luni de la data primirii notificării de către Secretarul General.

Articolul 25 - Rezerve

Nu se admite nici o rezervă la dispozițiile prezentei Convenții.

Articolul 26 - Denunțare

1. Orice Parte poate, oricând, să denunțe prezenta Convenție trimițând o notificare Secretarului General al Consiliului Europei.
2. Această denunțare va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni de la data primirii notificării de către Secretarul General.

Articolul 27 - Notificări

Secretarul General al Consiliului Europei va notifica Statelor membre ale Consiliului Europei, oricărui Stat semnatar, oricărui Stat parte, Comunității Europene, oricărui Stat care a fost invitat să semneze prezenta Convenție conform articolului 22, și oricărui Stat invitat să adere la Convenție, conform articolului 23:

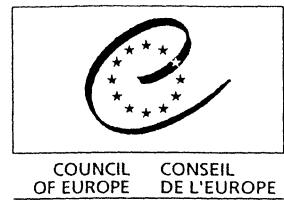
- a. orice semnare;
- b. depunerea oricărui instrument de ratificare, de acceptare, de aprobată sau de aderare;
- c. orice dată de intrare în vigoare a prezentei Convenții, conform articolelor 22 și 23;
- d. orice amendament adoptat conform articolului 21, ca și data intrării în vigoare a numitului amendament;
- e. orice declarație formulată în virtutea dispozițiilor articolului 18;
- f. orice denunțare făcută potrivit dispozițiilor articolului 26;
- g. orice alt act, orice altă notificare sau comunicare, în special în conformitate cu articolele 10 și 11 din prezenta Convenție.

Drept pentru care, subsemnatii, legal împuterniciți, am semnat prezenta Convenție.

Întocmită la Strasbourg, la 15 mai 2003, în limbile franceză și engleză, cele două texte având valoare egală, într-un singur exemplar care va fi depus în arhivele

Consiliului Europei. Secretarul General al Consiliului Europei va comunica o copie certificată conformă, fiecărui din Statele membre ale Consiliului Europei, Statelor nemembre care au participat la elaborarea prezentei Convenții, Comunității Europene și oricărui Stat invitat să adere la prezenta Convenție.

Trodean *conf. presedinte*
cu orginala
fudr

European Treaty Series - No. 192

CONVENTION ON CONTACT CONCERNING CHILDREN

Strasbourg, 15.V.2003

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other signatories hereto,

Taking into account the European Convention on Recognition and Enforcement of Decisions concerning Custody of Children and on Restoration of Custody of Children of 20 May 1980 (ETS No. 105);

Taking into account the Hague Convention of 25 October 1980 on the Civil Aspects of International Child Abduction and the Hague Convention of 19 October 1996 on Jurisdiction, Applicable Law, Recognition, Enforcement and Co-operation in respect of Parental Responsibility and Measures for the Protection of Children;

Taking into account the Council Regulation (EC) No. 1347/2000 of 29 May 2000 on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in matrimonial matters and in matters of parental responsibility for children of both spouses;

Recognising that, as provided in the different international legal instruments of the Council of Europe as well as in Article 3 of the United Nations Convention on the Rights of the Child of 20 November 1989, the best interests of the child shall be a primary consideration;

Aware of the need for further provisions to safeguard contact between children and their parents and other persons having family ties with children, as protected by Article 8 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms of 4 November 1950 (ETS No. 5);

Taking into account Article 9 of the United Nations Convention on the Rights of the Child which provides for the right of a child, who is separated from one or both parents, to maintain personal relations and direct contact with both parents on a regular basis, except when this is contrary to the child's best interests;

Taking into account paragraph 2 of Article 10 of the United Nations Convention on the Rights of the Child, which provides for the right of the child whose parents reside in different States to maintain on a regular basis, save in exceptional circumstances, personal relations and direct contacts with both parents;

Aware of the desirability of recognising not only parents but also children as holders of rights;

Agreeing consequently to replace the notion of "access to children" with the notion of "contact concerning children";

Taking into account the European Convention on the Exercise of Children's Rights (ETS No. 160) and the desirability of promoting measures to assist children in matters concerning contact with parents and other persons having family ties with children;

Agreeing on the need for children to have contact not only with both parents but also with certain other persons having family ties with children and the importance for parents and those other persons to remain in contact with children, subject to the best interests of the child;

Noting the need to promote the adoption by States of common principles with respect to contact concerning children, in particular in order to facilitate the application of international instruments in this field;

Realising that machinery set up to give effect to foreign orders relating to contact concerning children is more likely to provide satisfactory results where the principles on which these foreign orders are based are similar to the principles in the State giving effect to such foreign orders;

Recognising the need, when children and parents and other persons having family ties with children live in different States, to encourage judicial authorities to make more frequent use of transfrontier contact and to increase the confidence of all persons concerned that the children will be returned at the end of such contact;

Noting that the provision of efficient safeguards and additional guarantees is likely to ensure the return of children, in particular, at the end of transfrontier contact;

Noting that an additional international instrument is necessary to provide solutions relating in particular to transfrontier contact concerning children;

Desiring to establish co-operation between all central authorities and other bodies in order to promote and improve contact between children and their parents, and other persons having family ties with such children, and in particular to promote judicial co-operation in cases concerning transfrontier contact;

Have agreed as follows:

CHAPTER I - OBJECTS OF THE CONVENTION AND DEFINITIONS

Article 1 - Objects of the Convention

The objects of this Convention are:

- a to determine general principles to be applied to contact orders;
- b to fix appropriate safeguards and guarantees to ensure the proper exercise of contact and the immediate return of children at the end of the period of contact;
- c to establish co-operation between central authorities, judicial authorities and other bodies in order to promote and improve contact between children and their parents, and other persons having family ties with children.

Article 2 - Definitions

For the purposes of this Convention:

- a "*contact*" means:
  - i the child staying for a limited period of time with or meeting a person mentioned in Articles 4 or 5 with whom he or she is not usually living;
  - ii any form of communication between the child and such person;

- iii the provision of information to such a person about the child or to the child about such a person.
- b "contact order" means a decision of a judicial authority concerning contact, including an agreement concerning contact which has been confirmed by a competent judicial authority or which has been formally drawn up or registered as an authentic instrument and is enforceable;
- c "child" means a person under 18 years of age in respect of whom a contact order may be made or enforced in a State Party;
- d "family ties" means a close relationship such as between a child and his or her grandparents or siblings, based on law or on a de facto family relationship;
- e "judicial authority" means a court or an administrative authority having equivalent powers.

CHAPTER II – GENERAL PRINCIPLES TO BE APPLIED TO CONTACT ORDERS

Article 3 – Application of principles

States Parties shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that the principles contained in this chapter are applied by judicial authorities when making, amending, suspending or revoking contact orders.

Article 4 – Contact between a child and his or her parents

- 1 A child and his or her parents shall have the right to obtain and maintain regular contact with each other.
- 2 Such contact may be restricted or excluded only where necessary in the best interests of the child.
- 3 Where it is not in the best interests of a child to maintain unsupervised contact with one of his or her parents the possibility of supervised personal contact or other forms of contact with this parent shall be considered.

Article 5 – Contact between a child and persons other than his or her parents

- 1 Subject to his or her best interests, contact may be established between the child and persons other than his or her parents having family ties with the child.
- 2 States Parties are free to extend this provision to persons other than those mentioned in paragraph 1, and where so extended, States may freely decide what aspects of contact, as defined in Article 2 letter a. shall apply.

Article 6 – The right of a child to be informed, consulted and to express his or her views

- 1 A child considered by internal law as having sufficient understanding shall have the right, unless this would be manifestly contrary to his or her best interests:

- to receive all relevant information;
  - to be consulted;
  - to express his or her views.
- 2 Due weight shall be given to those views and to the ascertainable wishes and feelings of the child.

Article 7 – Resolving disputes concerning contact

When resolving disputes concerning contact, the judicial authorities shall take all appropriate measures:

- a to ensure that both parents are informed of the importance for their child and for both of them of establishing and maintaining regular contact with their child;
- b to encourage parents and other persons having family ties with the child to reach amicable agreements with respect to contact, in particular through the use of family mediation and other processes for resolving disputes;
- c before taking a decision, to ensure that they have sufficient information at their disposal, in particular from the holders of parental responsibilities, in order to take a decision in the best interests of the child and, where necessary, obtain further information from other relevant bodies or persons.

Article 8 – Contact agreements

- 1 States Parties shall encourage, by means they consider appropriate, parents and other persons having family ties with the child to comply with the principles laid down in Articles 4 to 7 when making or modifying agreements on contact concerning a child. These agreements should preferably be in writing.
- 2 Upon request, judicial authorities shall, except where internal law otherwise provides, confirm an agreement on contact concerning a child, unless it is contrary to the best interests of the child.

Article 9 – The carrying into effect of contact orders

States Parties shall take all appropriate measures to ensure that contact orders are carried into effect.

Article 10 – Safeguards and guarantees to be taken concerning contact

- 1 Each State Party shall provide for and promote the use of safeguards and guarantees. It shall communicate, through its central authorities, to the Secretary General of the Council of Europe, within three months after the entry into force of this Convention for that State Party, at least three categories of safeguards and guarantees available in its internal law in addition to the safeguards and guarantees referred to in paragraph 3 of Article 4 and in letter *b* of paragraph 1 of Article 14 of this Convention. Changes of available safeguards and guarantees shall be communicated as soon as possible.

- 2 Where the circumstances of the case so require, judicial authorities may, at any time, make a contact order subject to any safeguards and guarantees both for the purpose of ensuring that the order is carried into effect and that either the child is returned at the end of the period of contact to the place where he or she usually lives or that he or she is not improperly removed.
  - a Safeguards and guarantees for ensuring that the order is carried into effect, may in particular include:
    - supervision of contact;
    - the obligation for a person to provide for the travel and accommodation expenses of the child and, as may be appropriate, of any other person accompanying the child;
    - a security to be deposited by the person with whom the child is usually living to ensure that the person seeking contact with the child is not prevented from having such contact;
    - a fine to be imposed on the person with whom the child is usually living, should this person refuse to comply with the contact order.
  - b Safeguards and guarantees for ensuring the return of the child or preventing an improper removal, may in particular include:
    - the surrender of passports or identity documents and, where appropriate, a document indicating that the person seeking contact has notified the competent consular authority about such a surrender during the period of contact;
    - financial guarantees;
    - charges on property;
    - undertakings or stipulations to the court;
    - the obligation of the person having contact with the child to present himself or herself, with the child, regularly before a competent body such as a youth welfare authority or a police station, in the place where contact is to be exercised;
    - the obligation of the person seeking contact to present a document issued by the State where contact is to take place, certifying the recognition and declaration of enforceability of a custody or a contact order or both either before a contact order is made or before contact takes place;
    - the imposition of conditions in relation to the place where contact is to be exercised and, where appropriate, the registration, in any national or transfrontier information system, of a prohibition preventing the child from leaving the State where contact is to take place.
- 3 Any such safeguards and guarantees shall be in writing or evidenced in writing and shall form part of the contact order or the confirmed agreement.

- 4 If safeguards or guarantees are to be implemented in another State Party, the judicial authority shall preferably order such safeguards or guarantees as are capable of implementation in that State Party.

CHAPTER III - MEASURES TO PROMOTE AND IMPROVE TRANSFRONTIER CONTACT

Article 11 – Central authorities

- 1 Each State Party shall appoint a central authority to carry out the functions provided for by this Convention in cases of transfrontier contact.
- 2 Federal States, States with more than one system of law or States having autonomous territorial units shall be free to appoint more than one central authority and to specify the territorial or personal extent of their functions. Where a State has appointed more than one central authority, it shall designate the central authority to which any communication may be addressed for transmission to the appropriate central authority within that State.
- 3 The Secretary General of the Council of Europe shall be notified of any appointment under this article.

Article 12 – Duties of the central authorities

The central authorities of States Parties shall:

- a co-operate with each other and promote co-operation between the competent authorities, including judicial authorities, in their respective countries to achieve the purposes of the Convention. They shall act with all necessary despatch;
- b with a view to facilitating the operation of this Convention, provide each other on request with information concerning their laws relating to parental responsibilities, including contact and any more detailed information concerning safeguards and guarantees in addition to that already provided according to paragraph 1 of Article 10, and their available services (including legal services, publicly funded or otherwise) as well as information concerning any changes in these laws and services;
- c take all appropriate steps in order to discover the whereabouts of the child;
- d secure the transmission of requests for information coming from the competent authorities and relating to legal or factual matters concerning pending proceedings;
- e keep each other informed of any difficulties likely to arise in applying the Convention and, as far as possible, eliminate obstacles to its application.

Article 13 – International co-operation

- 1 The judicial authorities, the central authorities and the social and other bodies of States Parties concerned, acting within their respective competence, shall co-operate in relation to proceedings regarding transfrontier contact.
- 2 In particular, the central authorities shall assist the judicial authorities of States Parties in communicating with each other and obtaining such information and assistance as may be necessary for them to achieve the objects of this Convention.

- 3 In transfrontier cases, the central authorities shall assist children, parents and other persons having family ties with the child, in particular, to institute proceedings regarding transfrontier contact.

Article 14 – Recognition and enforcement of transfrontier contact orders

- 1 States Parties shall provide, including where applicable in accordance with relevant international instruments:
  - a a system for the recognition and enforcement of orders made in other States Parties concerning contact and rights of custody;
  - b a procedure whereby orders relating to contact and rights of custody made in other States Parties may be recognised and declared enforceable in advance of contact being exercised within the State addressed.
- 2 If a State Party makes recognition or enforcement or both of a foreign order conditional on the existence of a treaty or reciprocity, it may consider this Convention as such a legal basis for recognition or enforcement or both of a foreign contact order.

Article 15 – Conditions for implementing transfrontier contact orders

The judicial authority of the State Party in which a transfrontier contact order made in another State Party is to be implemented may, when recognising or declaring enforceable such a contact order, or at any later time, fix or adapt the conditions for its implementation, as well as any safeguards or guarantees attaching to it, if necessary for facilitating the exercise of this contact, provided that the essential elements of the order are respected and taking into account, in particular, a change of circumstances and the arrangements made by the persons concerned. In no circumstances may the foreign decision be reviewed as to its substance.

Article 16 – Return of a child

- 1 Where a child at the end of a period of transfrontier contact based on a contact order is not returned, the competent authorities shall, upon request, ensure the child's immediate return, where applicable, by applying the relevant provisions of international instruments, of internal law and by implementing, where appropriate, such safeguards and guarantees as may be provided in the contact order.
- 2 A decision on the return of the child shall be made, whenever possible, within six weeks of the date of an application for the return.

Article 17 – Costs

With the exception of the cost of repatriation, each State Party undertakes not to claim any payment from an applicant in respect of any measures taken under this Convention by the central authority itself of that State on the applicant's behalf.

Article 18 – Language requirement

- 1 Subject to any special agreements made between the central authorities concerned:

- a communications to the central authority of the State addressed shall be made in the official language or in one of the official languages of that State or be accompanied by a translation into that language;
  - b the central authority of the State addressed shall nevertheless accept communications made in English or in French, or accompanied by a translation into one of these languages.
- 2 Communications coming from the central authority of the State addressed, including the results of enquiries carried out, may be made in the official language or one of the official languages of that State or in English or French.
- 3 However, a State Party may, by making a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, object to the use of either French or English under paragraphs 1 and 2 of this article, in any application, communication or other documents sent to their central authorities.

CHAPTER IV – RELATIONSHIP WITH OTHER INSTRUMENTS

Article 19 – Relationship with the European Convention on Recognition and Enforcement of Decisions concerning Custody of Children and on Restoration of Custody of Children

Paragraphs 2 and 3 of Article 11 of the European Convention of 20 May 1980 (ETS N° 105) on Recognition and Enforcement of Decisions concerning Custody of Children and on Restoration of Custody of Children shall not be applied in relations between States Parties which are also States Parties of the present Convention.

Article 20 – Relationships with other instruments

- 1 This Convention shall not affect any international instrument to which States Parties to the present Convention are Parties or shall become Parties and which contains provisions on matters governed by this Convention. In particular, this Convention shall not prejudice the application of the following legal instruments:
  - a the Hague Convention of 5 October 1961 on the competence of authorities and the applicable law concerning the protection of minors,
  - b the European Convention on the recognition and enforcement of decisions concerning custody of children and on restoration of custody of children of 20 May 1980, subject to Article 19 above,
  - c the Hague Convention of 25 October 1980 on the civil aspects of international child abduction,
  - d the Hague Convention of 19 October 1996 on jurisdiction, applicable law, recognition, enforcement and co-operation in respect of parental responsibility and measures for the protection of children.
- 2 Nothing in this Convention shall prevent Parties from concluding international agreements completing or developing the provisions of this Convention or extending their field of application.
- 3 In their mutual relations, States Parties which are members of the European Community shall apply Community rules and shall therefore not apply the rules arising from this

---

Convention, except in so far as there is no Community rule governing the particular subject concerned.

CHAPTER V – AMENDMENTS TO THE CONVENTION**Article 21 – Amendments**

- 1 Any proposal for an amendment to this Convention presented by a Party shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe and forwarded by him or her to the member States of the Council of Europe, any signatory, any State Party, the European Community, to any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 22 and to any State invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 23.
- 2 Any amendment proposed by a Party shall be communicated to the European Committee on Legal Co-operation (CDCJ), which shall submit to the Committee of Ministers its opinion on that proposed amendment.
- 3 The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and the opinion submitted by the CDCJ and, following consultation of the Parties to the Convention, which are not members of the Council of Europe, may adopt the amendment.
- 4 The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 3 of this article shall be forwarded to the Parties for acceptance.
- 5 Any amendment adopted in accordance with paragraph 3 of this article shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which all Parties have informed the Secretary General that they have accepted it.

CHAPTER VI – FINAL CLAUSES**Article 22 – Signature and entry into force**

- 1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe, the non-member States which have participated in its elaboration and the European Community.
- 2 This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.
- 3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which three States, including at least two member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph.
- 4 In respect of any State mentioned in paragraph 1 or the European Community, which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 23 – Accession to the Convention

- 1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may, after consultation of the Parties, invite any non-member State of the Council of Europe, which has not participated in the elaboration of the Convention, to accede to this Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20 d. of the Statute of

the Council of Europe, and by unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.

- 2 In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 24 – Territorial application

- 1 Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.
- 2 Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.
- 3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 25 – Reservations

No reservation may be made in respect of any provision of this Convention.

Article 26 – Denunciation

- 1 Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 27 – Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, any State signatory, any State Party, the European Community, to any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 22 and to any State invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 23 of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 22 and 23;
- d any amendment adopted in accordance with Article 21 and the date on which such an amendment enters into force;

e any declaration made under the provisions of Article 18;

-
- f any denunciation made in pursuance of the provisions of Article 26;
  - g any other act, notification or communication, in particular relating to Articles 10 and 11 of this Convention.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Strasbourg, this 15th day of May 2003, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy, which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, to the European Community and to any State invited to accede to this Convention.